

CULTURA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTELOR PE AN:
Pentru învățători, preoți, studenți și săteni 200 Lei
autoritățile satești 300
instituții particulare și de stat 400
Iar dela 500 de lei în sus, pentru sprijinitorii acestei fol.

LUMINEAZA-TE ȘI VEI FI: VOIEȘTE ȘI VEI PUTEA.

C. A. ROSETTI.

Director:
Generalul NICOLAE PETALA

REDACȚIA, STR. REGALA No. 16.

BUGUREȘTI 3 MARTIE 1929

ADMINISTRAȚIA STR. REGALA No. 16

ANUL IX, Nr. 268.
Apare în fiecare Duminică

Cum îi înveți, așa însetează

Un soi de școală

Omul primește, fără a-și da seamă, părerile celor în mijlocul cărora trăiește. În sinul oricărei obști, trăiesc anumite gânduri, apăsări, obiceiuri. Cele se zvonesc din starea copilăriei, pentru a trăi viața celor viștici, împrumută felul de trai și de gândire al celor pe care-i găsește mai înaintați în vîrstă ca el. Fără a-și face o socoteală să facă așa ori altfel, el se simte ca vrăjit să facă în felul celor mari, să se îmbrace ca ei, să pășească tot așa, să urmeze obiceiurilor lor. Parcă ar gusta mai mult bărbăția și simțirea că se află în rîndul oamenilor, dacă face și el în felul acesta.

De ce, de pildă, cel mai mulți tineri, dela o vreme, încep a fuma? Simțit au a această trebuință, i-a învățat cineva? Nu, nimeni. Cu toate acestea vezi l cu cîtă poftă se apucă de fumat! Nu că ar găsi în aceasta un bine trupesc. Cum să simți bine trupesc din fum? Mai degrabă trebuie să simți, la început, un fel de silă, de greutate. Gustă cu toate acestea un bine sufletesc. Înfrînge greul prin plăcerea de a se afla între cei mai mari, de a fi la o treaptă cu ei, măcar în lucruri de acestea din afară.

Aceasta e o școală, școala obștii, școala răspîndirii, școala străzii, școală foarte puternică, în fața căreia tînrul se supune fără nici o gură.

Dacă cumva l-ai dus alurea, unde să trăiască după alte obiceiuri, se supune și acolo fără cîrteală. Căci rîndulala e același: să faci ca cel mai mari decît tine, să fi în obicei, ca nu cumva să fi socotit mai micșorat, mai neînsemnat, dacă vei face de capul tău.

Eu am văzut tineri duși să trăiască în Anglia și care trăiau acolo, fără împotrivire, altfel decît ar fi trăit la București.

Aceasta arată cît de puternică e școala obștii, cum te copleșește ea fără greutate, cum te găsești jucînd după toba altora.

II.

Al doilea soi

Mai este altă școală, școală în care adunăm pe copii ca să-i învățăm carte. Aceasta lucrează mult mai greu. Deși are clădiri anume și oameni plătiți și o întreagă oaste de îndrumători ai ei, cu un mare dregător în frunte, care se numește ministru, totuși merge foarte anevoios. Trebuie să te fii de aproape de copii și de tineri și de multe ori, dacă izbutești pe jumătate, alte ori de loc, iar numai cu puțin așa cum trebuie.

Una ar trebui să fie și alta leșe. Te muncești cu o școală și leșe că mai tare e altă școală.

De ce? din pricină că școala cea cu bănci și cataloage nu pare ceva în care lumea crede, fiindcă una se face în ea, iar alta se vede în traul oamenilor. Copilul și tînrul vede cum trăiește și cum face lumea în adevăr, nu cum scrie la carte, și atunci lasă o școală și se ține de alta. Ce să-i spui de cumpărare, de înfrînare, de cultivare, de hărnicie, de «să nu faci lux», «să nu bei», «să nu

joci cărți», «să nu perzi nopțile», «cînd el vede casa sau, dacă nu casa unor părinți cuvîncioși și cumpătați, dar cînd strada largă și grosul obștii trăind, nu cum spune la școală și nu cum îndeamnă părinții?

O! strada e un vrăjmaș care se pune deacurmezișul celor mai buni părinți și a unei școli temelnice. Ea plămădește altfel pe copil și tînr, care-și iau de aci drumul vieții lor. Acesta e un mare adevăr social cu care trebuie să ne socotim.

Eu am auzit cu astfel de tînguiuri în gură pe o persoană nu mai mică decît Prințesa ALEXANDRINA CANTACUZINO, de care nimeni nu va spune că nu e o flîntă care nu și-ar da seamă ce are de făcut ca mamă. Cu toate acestea, într-o ședință publică, în sala mare a Primăriei Capitalei, am auzit-o spunînd: «Mă lupt să mi țin copiii în viața în care-i cresc, dar tare mă tem să nu mi-l fure strada. Aceasta e afit de puternică, încît pare că mă tem să nu mă birule.

III.

Școala nenorocirii

O asemenea școală însă duce la nenorociri.

Poate ați citit o știre din ziarul din săptămîna trecută. Eu am citit-o în «Dimineața» din 22 Fevr. a. c. și este tocmai o dovadă puternică despre ce te învață școala străzii.

E vorba de tînră cocoană, doamna LE GUEN din Paris, care a cerut unui medic să-i mai taie din carnea picloaretor, ca să l le mai subțieze și să fie mai plăcută în felul acesta. Medicul a tăiat-o, dar lucrul n'a eșit bine. Doamna s'a îmbolnăvit mai rău și a trebuit să l se taie picior. De aici proces.

De ce aceasta? Pentru că școala cu bănci și catedră țîi spune că cea mai mare frumusețe este a sufletului, că fapta este lucrul cel mai de merit, că însușirile înalte ale sufletului sunt acele cu care trebuie să te împodobesti. Totuși școala străzii zice astfel și e mai ascultată. Ea nu pune între oameni întrecere la faptele frumoase, la po-doabele sufletesti, ci pune întrecere la frumuseța trupescă. Deci ce să caute tînră? Să caute cultură? priecere în treburile casei? vrednicie la treabă, bunătate, civilitate, curățenie, modestie, simplitate? Nu, că nu se întrebă acestea, ci frumuseța. Și ea a ascultat de această școală și s'a nenorocit. Acum n'are nici frumusețe, nici picioare.

Să mai urmăim la o asemenea școală?

Arhim. SCRIBAN.

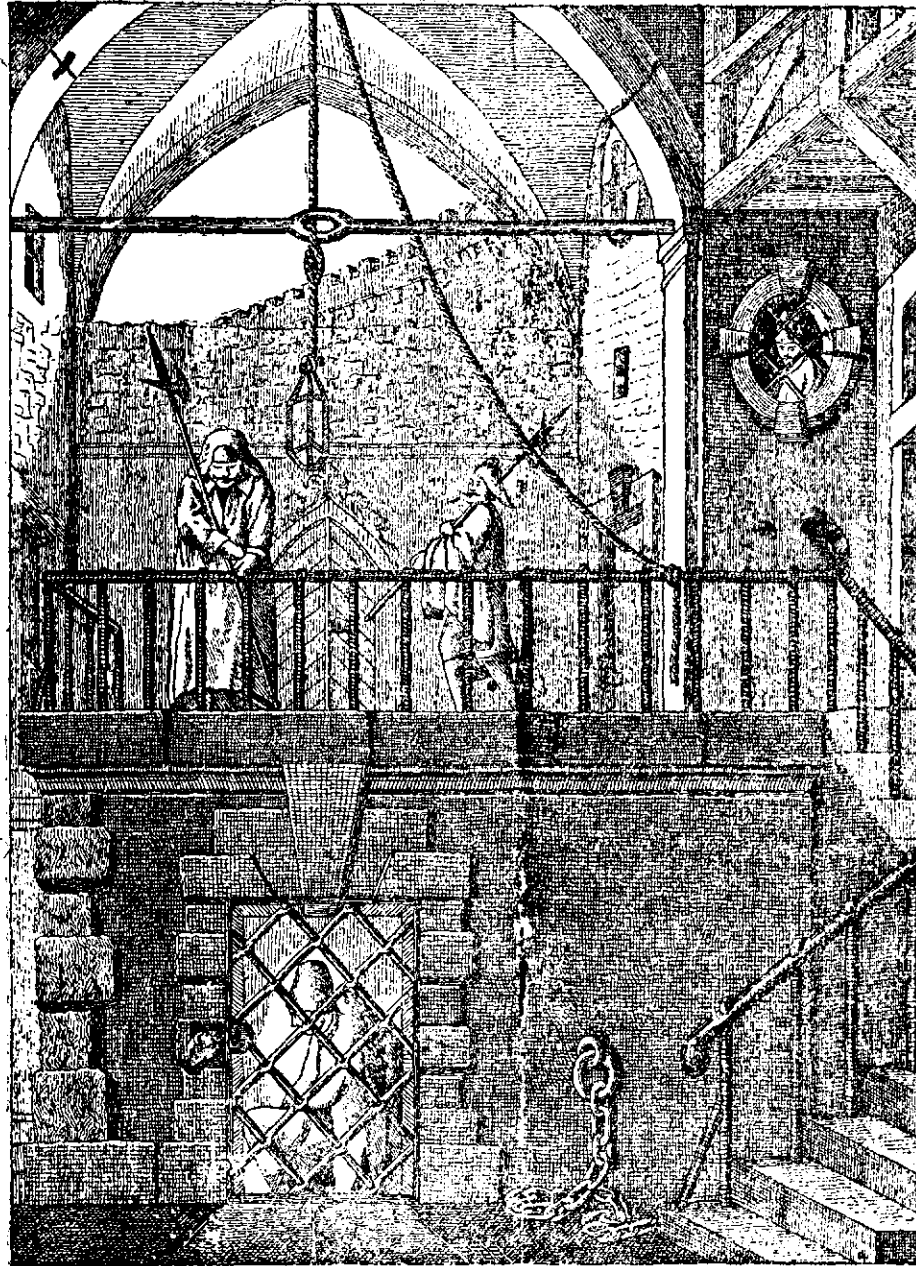
Inseilături din gând

O soață, o mamă blajină și surdă zătoare e lumina casei s'a familiei; una arțăgoasă și posomorâtă, e hula, vraja și întunericul ei.

La gred și Romani, actorii pe scenă erau: mascați; la noi autorii sunt azi: demascați.

Adevărații oameni de talenți poeți, pictori, sculptori, sunt aceia ale căror opere n'au nevoie nici de titluri, nici de explicarea subiectelor create de ei.

SMARA

Această iconă este luată după o veche stampă, lucrată în Polonia și înfățișează pe martirul neamului românesc Horia și Cloșca în temniță.

CE SE MAI SPUNE?

Intr-unul din numerele trecute al gazetei acesteia am vorbit despre otrava, care amestecată în băuturi (rom, lichior, țuică, etc.) a produs dela o vreme zeci de cazuri mortale; și am dat și părerile unor specialiști despre condițiunile acestei otrave așa de puternică că nu se poate găsi un leac.

De data aceasta însă vom mai scrie și alte părerii, ale altor savanți, cari au constatat în mod mai amănunțit atit pe bolnavii de acest spirt, cit și băuturilor otrăvite.

La noi în România, alcoolul metilic s'a dat o importanță prea mică, pentru că nu i se cunoștea tîria cu amănunțime; însă de prin anul 1911 a început să se facă l el de l el de cercetări pe seama acestui alcool, din cauză că s'a întimplat în Germania mai multe otrăviri.

Cînd s'au ivit primele cazuri de otrăviri în Germania, nimeni nu știa despre ce e vorba, ci eșise s'vonul că isbucnise o boală groaznică, care seceră cu mulțimele din popor.

Domnul profesor Dr. Corneliu Șumuleanu în «Universul» din 23 Februarie a. c., ne spune că guvernul francez chiar a numit un profesor care să meargă la Berlin și să studieze mai de aproape această boală și rezultatele aduse au fost următoarele:

«În noaptea de Crăciun 1911, directorul azilului de noapte din Freibras, din Berlin a fost înștiințat că unii din clienții azilului ar fi grav bolnavi. Pînă să ajungă directorul la infirmeria azilului unul din bolnavi murise.

În ziua de 27 Decembrie, alte două cazuri între cei 4000 de nenorociți, adăpostii în azil în acea seară. Unul din bolnavi a murit pe loc, iar al doilea în timpul transportului la spital. Tot în aceiași zi, alți doi din cei veniți la azil dădeau semne de boală: dispnee intensă (respirația din ce în ce se face mai grea) și prostrare (slăbiciune) (expl. D. F.). Acești bolnavi au fost trimiși la spital, însă au murit pe drum.

Din acest moment, boala se

întindea repede, așa că în cîteva ore a ajuns la 18 cazuri noi. Cîțiva bolnavi din această ultimă serie erau cu ochii turburi, pupilele ochilor se măreau în așa fel încît directorul azilului credea că e vorba de o otrăvire.

Starea tuturor era gravă, cea mai mare parte se plîngeau de dureri puternice la abdomen și uscăciunea gîtului. Aceste semne făcuseră să se gîndească că s'au otrăvit cu alimente; dar și această părere a fost repede spulberată și îndată a fost părăsită că e vorba de o formă de holeră asiatică. Mulți bolnavi mureau la intrarea în spital, sau în timpul vizitei. Soteau țipete groaznice, tăvălindu se pe pîmint în dureri sfîșietoare; fața lor era de culoarea plumbului (albăstrul negru); iar gura fără spume. Toate aceste semne puseser pe gînduri tot personalul spitalului.

În ziua următoare alte cazuri, cărora făcîndu-l se tratați cu serum, nu s'a observat nici o îmbunătățire.

Cu toate acestea medicii susțineau că materiile alimentare sînt cauza bolii, cu toate că unii mărturiseau că nu mîncaseră nimic ci numai că ar fi băut cîteva pahare de schnaps.

După o anchetă urgentă poliția din Berlin a luat un număr de probe de băuturi și substanțe alimentare, care s'au trimis la laboratorul poliției.

După cercetări îndelungate se găsește alcoolul metilic în băuturile vindute de circiumari.

Este foarte necesar să amintim aci că Dl. medic Mina Minovici din București, după cercetările pe care le-a făcut cu privire la acest alcool, a constatat că: Alcoolul metilic este mai puțin otrăvitor decît spirtul de vin; dar alcoolul metilic devine otrăvitor din cauza necurățenilor ce conține. Această dovadă era adevărată alțdată, acum însă, după pîrerea D-lui Dr. BORDAS (francez), alcoolul metilic este mai otrăvitor pentru om, decît acidul etilic sau de vin.

Alcoolul metilic are efecte de otrăvire chiar și cînd nu e introdus în corp cu alimentele și cu

băutura. S'a constatat că acolo unde se întrebunțează alcoolul metilic pentru dilerite fabricații, lucrătorii se plîng de usturimea ochilor, simt că parcă ar avea nisip în ochi, apoi simt dureri din ce în ce mai mari, încît sînt nevoiți să lase lucrul.

În America s'au constatat 153 de cazuri de orbire și 122 cazuri mortale.

Semnele otrăvirii cu alcool metilic sînt: dureri puternice de cap, amețeli, alură, în-gălbenirea feței, greață și vărsături, dureri, de abdomen, slăbirea și pierderea totală a vederii, respirația se face din ce în ce mai grea, paralizia picioarelor, scăderea repede a temperaturii, slăbirea memoriei și a mușchilor.

Canitatea pentru un om, ca să moară, variază între 120—240 grame. Uneori, turburări la ochi au venit și din 8—20 grame.

După un alt specialist numit Terrieu, învățăm că: în cele mai multe cazuri, turburările vederii au naștere din întrebunțarea peste măsură a alcoolului și a tutunului și vindecarea este sigură cînd se intervine la timp; și din contra alcoolul metilic poate provoca orbire definitivă și adeseori chiar moartea.

Băuturile din Germania s'au constatat că aveau alcool etilic și alcool metilic, dar cel metilic în proporție de 60 la sută.

Iată deci, dacă vom compara semnele, pe care le aveau acei băutori cu cei de astăzi dela noi vom vedea că se potrivește întocmai. Deci băutura e cu bucluc.

Noi însă să sperăm că răul acesta va pieri dintre noi, pentru că s'au înființat pedepse aspre de dat acelor cari vor vinde băuturi de felul acesta. Dar asta nu înseamnă că noi să nu fim cu ochii în patru, căci acestea ne distrug viața și familia.

De aceia abținere totală de la băutori, căci astfel vom ajunge la desvîț și în curînd schimbăți în cei mai economi, cei mai sănătoși, mai muncitori și mai tericiți oameni. Vom mai reveni.

Diac. V. FUSCU

Bănățenii Români din Serbia

de C. N. Munteanu-Muntmarg

În casele românești din Banatul de sub stăpînire sârbească, jalea nu s'a mai curmat.

Și azi, ca și odinioară, durerea sfredelește tot mai adînc în nevinovatele suflete românești din inima Banatului de sub jugul sârbesc. Pe luriș, acești români doinesc, învață carte și se roagă în graiul strămoșesc. În Biserici și n Școli, cu greu s'aude graiul românesc. De ce înăbușirea sufletului românesc din aceste ținuturi? În această gazetă am mai scris despre jalea Românilor din Serbia și din Macedonia. În unele gazete ca și în această gazetă, arătînd nedreptățile ce se fac fraților noștri de către stăpînitori, am cerut guvernanților sârbi, ca pe orice cale prielnică, să aducă pacea în casele românilor de sub stăpînire sârbească. După cum se știe, în Serbia de după război, în sînul conducătorilor se sălășluise dihonie. Fiecare țînut căuta să așeze la cărma țării bărbați din acel țînut. Bărbații politici, împărțindu se pe ținuturi și pe ideile de clasă, au ajuns, într-o vreme, la un războiu de ură frățoasă, în dauna neamului sârbesc.

Românii din Serbia, acum cîțiva ani, în interesul poporului român, au alcătuit un partid național român. Parlamentarii români — pușini la număr — au dat pept cu parlamentarii sârbi și cu mult suflet și cu mult dreptate, au cerut regatului sârbesc să o crotească, deopotrivă, pe românii din Serbia ca și pe sârbi de baștină din Jugo Slavia.

Cerîntele Românilor s'au lovit de îndărătnicia și de ura barbară a guvernanților. Și spre rușinea lor, unii români ajunși în parlamentul sârbesc au vîndut cauza Românilor, prin tăcerea lor și prin solidarizarea lor cu parlamentarii sârbi. Dezertorii, sau mai bine zis, renegații sînt raii de temut decît asupritorii.

Să nu mai vorbim de ei; peatra mormăntală a disprețului să aruncăm deasupra sufletului lor. Bărbații politici din Serbia, stăpîniți de ură și de interes personal, înlăturînd dreptatea cetățenilor și interesul superior al vieții statului, au dus o politică murdară spre jalea românilor din Serbia și spre lărămîțirea unității naționale a regatului sârbesc. Cînd sufletul românesc sîngera mai mult pe altarul de jertfă al ne-dreptăților și al durerilor pricinuite de niște oameni mici la suflet și stăpîniți de regionalism, frana conducătoare dela cărma țării a fost luată, cu dibăcie și cu multă autoritate, de gloriosul Rege Alexandru, care, luptînd, deavalmă cu soldații săi, în războiul de întregire și de desubjugare a neamurilor, n'a voit să privească cu resemnare, cum zi cu zi, regatul sârbesc era amenințat în viața lui națională, cum jertfa regească dusă alături de jertfa eroilor sârbi era amenințată să fie călcată în picioare de niște politicieni ambițioși.

De cîteva luni, Jugo-Slavia respiră un aer curat de viață na-

țională. De cîteva luni, frații noștri din Jugo Slavia așteaptă încrezătorii îndulcirea vieții lor dela blîndul, înțeleptul și eroicul Rege Alexandru, urmașul eroilor Dușani. Cu o politică înțeleaptă condusă de un Rege înțelept și cu tot sufletul pentru fericirea poporului Său, Jugo-Slavia va merge cu pași repezi spre zorile senine ale tuturor îmbunătățirilor. Românii din regatul sârbesc și-au pus toată nădejdea în politica chibzuită a acestui Rege. Cetățenii sârbi nu vor mai fi ingenușiași în drepturile și în nevoile lor.

În urma articolelor noastre și mai ales în urma schimbărilor ce s'au făcut, acum cîteva luni, în politica sârbească, actualii bărbați de stat ai Jugo-Slaviei s'au hotărît să sprijine drepturile românilor din regatul sârbesc. Se vorbește, că în curînd, frații noștri din Serbia vor învăța slova românească de pe cărțile tipărite în graiul strămoșesc, în Bisericele românești. Guvernul român a alcătuit o comisiune care să găsească mijloacele cele mai prielnice în vederea unei trainice înțelegeri, între conducătorii sârbi și români, pe chestia fraților români din Jugo-Slavia. În țara noastră, printre alții, se dăscăle un bun român și un bun dascăl, d. Alexandru Pteancu, inspector școlar în învățămîntul secundar din Cluj, care, cunoscînd foarte bine chestiunile școlare, a fost numit în comisiunea alcătuită de guvernul român, în vederea unei înțelepte înțelegeri între guvernul român și sârbi pe chestiunea școlilor românești din Jugo-Slavia și a celor sârbești din țara noastră. Să se știe, însă, că școlile sârbești din țara noastră se bucură de toată libertatea din partea guvernului român.

Numai frații noștri, din Serbia, din Grecia, din Albania, din Bulgaria, etc., nu se bucură de un trui tîhnit și omeneșc. Despre românii macedoneni voi scrie altă dată, tot în această gazetă. Am spus că în Jugo-Slavia în timpul de față, domnește o conducere înțeleaptă și civilizată, alimentată de voința și de mintea unui Rege erou. Cu prilejul schimbărilor politice din Jugo-Slavia, iată românii bănățeni, ce cu bucurie și nădejde, scriu în ziarul «Nădejdea», care e lințeză în Banatul de sub stăpînire sârbească: «Destinele țării fiind azi în cele mai puternice și înțelepte mâini, poporul român are un singur ideal: să aibă liniște, spre a-și cultiva lința sa specifică, spre a-și asigura un trai omenos prin muncă proprie. Românii noștri vor lua cărți serioase în mîna, vor cerceta cu drag așezămintele lor: St. Biserica, lanțarele, corurile bibliotecile, așteptînd să se verse zorii unei lumi noi, cînd oamenii vor fi mai drepti, mai înțeleptori, mai iubitori de aproape și mai umani!

Să nădăjduim că, Românii din Banatul de sub sârbi — înaintea celorlalți români de sub stăpînire streine — se vor bucura de niște drepturi omenești, în Jugo-Slavia, zarurile unei politici de ură au fost aruncate. Un Rege tăr, dar bătrîn la minte și cu voința tare a deschis o lume nouă în viața poporului său. Și pentru că un Rege blînd, înțelept și erou hotărăște cele bune și de folos pentru supușii Săi, Bănățenii Români din Serbia așteaptă zile senine... Cu acest prilej, nădăjduim, că dreptatea se va cobori ca un sol de libertate în casele fraților noștri români din Banatul Sârbesc, cu un ceas mai devreme.

În curînd, Regele Alexandru va face ca în altarul Bisericii și în școlile românești din Jugo-Slavia, graiul românesc să se audă tot mai mult și tot mai duios și vesel.

Cea mai mare filosofie a vieții stă întru a te mulțumi cu ceea ce ai și să știi a trage folos de la împrejurări fie ele fericite, sau nenorocite. SMARA

P A G I N A L I T E R A R Ă

Duminică 3 Martie

CRUCEA LUI HRISTOS

Marcu 8. 34 — 9. 1.

Deși apostolii trăiseră o bună parte din timp cu Mântuitorul, îl simțiseră aproape de ei, îi sorbisera cu nesățuie cuvântul puternic și privirea dulce, încercaseră cu mintea și inima înălțimea tainelor cerești și chiar fiorii adevăratei fericiri; deși sufletul le era pătruns de dragostea lui Hristos, totuși gândurile lor, de multe ori, rămăneau tot pe pământ, departe de înțelegerea plină de adevărurile eterne.

Mântuitorul cunoștea toate dedesubturile sufletului lor și căuta să-i ridice la adevărata pricepere.

Așa și azi, Mântuirea adună ucenicii cu poporul la un loc și le spune: «ceia ce voiește să vină după mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea sa, și să-mi urmeze mie»; adică cel ce vrea să fie alături de Hristos, să-l înțeleagă și să-l urmeze, trebuie să se lepede de sine, de trupul acesta și de tot ceace e legat de el, să se lepede de toate gândurile pământești, să se ridice mai presus de ele cu înțelegerea și să-și ia crucea, să îmbrățișeze adică jertfa pentru dragostea de bine și adevăr, pentru dragostea de mântuire a sufletului. Căci ce folos are omul dacă ar avea lumea toată dar și-ar pierde sufletul?

Tot cel ce voiește să-și dăruiască viața lui Hristos, trebuie să-și ia crucea săraciei, a necazului, a suferinții și a îndurării, să o poarte cu răbdare și cu credință, printre valorile viforoase ale acestei vieți, spre Golgota; să-și răstignească acolo toate poftele trupului, ca să poată culege moartea păcatului și reînvierea sufletului.

Crucea a adus bucurie lumii, căci prin sângele ce a curs pe ea, din ranele Mântuitorului a rodit viață și izbăvire omenirii robită de păcat. Crucea a făcut să înceteze blestemul și puterea morții și a înălțat pe om de pe pământ la cer. Crucea este întărirea Bisericii, puterea împăraților și lauda monarhilor. Crucea este arma de biruință asupra diavolului. Crucea este izvorul vieții. Cine o poartă cu credință și cu dragoste, renunțând la bună-tățile acestei lumi, pentru Hristos, și o îmbrățișează pe ea, cu tot calvarul ce o însoțește, acela își câștigă cu adevărat viața cea vecinică.

Cine răvnește să poarte crucea acela se umple de veselie duhovnicească, de tărie și îmbărbătare de a primi pe Hristos Domnul și a lucra poruncile lui.

Cine suportă greutatea crucii acela nu se rușinează nici de Hristos și evanghelia sa, și pe unul ca acesta Mântuitorul îl va face părtași bucuriei vecinice.

Cine ia crucea și urmează lui Hristos e în stare să suferă, întocmai ca sfinții, orice chin și chiar moartea pentru mântuirea sufletului.

Ah, iubite frate, te sărăgești tu să porți crucea lui Hristos? Iată azi, și se pune în față cinstita și de viață dătoarea cruce. Ea îți aduce aminte de patimile Domnului nostru Iisus Hristos, de chinurile răstignirii lui și moartea lui pentru ștergerea păcatului lumii.

În viață, iubite frate, ești ca un călător la drum lung și anevoios. Și după cum călătorul se bucură când întâlnește în calea lui un adăpost de este iarnă, sau o umbră și un izvor de apă, de este vara, căci mulțumită acestora el își preînnoiește puterile de drum, tot așa și tu să te bucuri că în calea vieții tale spirituale alii cinstita cruce, la piciorul căreia plecându-te prinzi nădejdi de biruință asupra ispitelor satanei și pătrunzi mai ușor rostul vieții și înțelegi mai deplin chemarea la Mântuire.

Gândește-te bine, scumpe frate, la cuvintele Mântuitorului din evanghelia de azi, că nu-l poți urma lui fără a-ți lua crucea și gândește-te iarăși că toată bogăția lumii acestuia nu valorează cât un suflet mântuit. Deci nu mai întârzia, ci poartă-ți cu bărbăție crucea necazurilor tale până la sfârșitul vieții căci de mare cinste te vei bucura înaintea Tatălui ceresc.

Minunată este tăria crucii, fraților creștini, deoarece ați văgat cu toții de seamă câtă putere naște în inimile noastre semnul crucii făcut cu credință.

O aveți înaintea ochilor, sorbiți-ți puterile, închinați-vă ei, veselii-vă cu credință, și cu dragoste sărutând-o, rugați pe Hristos, cel ce s'a răstignit pe dansa de bună voie, să vă învrednicească, și să ne învrednicească pe toți, a ajunge învierea fără osândire. Cu glasu și cu cântări să o slavim și așa să strigăm: Prea cinstită cruce, sfințește sufletele și trupurile noastre, luminează-ne pe noi cei cuprinși de mulțimea ispitelor, și ajută-ne nouă până întru sfârșit să biruim păcatul și să ne mântuim sufletul.

Pr. D. D. Achimescu

Răvașe Educative

Ileano,

Am citit și recitit scrisoarea ta în care tu te plângi de singurătate și de Andrei, că e morocănos, tace, când vine acasă și nu te duce în lume!?

Ce copilă ești fața mea! Te-ai maturit, ai soț ocupat cu serviciul, ai casă, copii și te vații de singurătate și că nu te duci în lume la petreceri!.. Mă prinde mirarea de mentalitatea și de pretențiile tale. Încă nu te-am înțeles. Când copiii și soțul tău stau acasă sărbătorile, am văzut că vorba, până și jocurile lor te plictisesc; le tai cuvântul, îi gonești din camera ta și dorești să rămâi singură. Apoi te plângi de singurătate. Cum, ai tu vreme să cugești la singurătate, când ea pentru o femeie casnică, pentru o soție, mamă, îți dă prilejul a face'n tihnă, pe'ndelete tot ceea ce cere casa dela tine? Când să poată curăți casa, cârpi rufe, citi cărți folositoare, exersa la piano, mai bine de cât când este singură?

Întru cât privește morocăneala soțului tău, te rog a'ți da dreptate și ai ocroti cât poți tăcerea lui și disprețul d'a ieși în lume, căci nu te superi dacă-ți voi spune ca să-l iei așa cum este și este foarte bun și foarte înțelept. Mă explic: Bun, că nu-ți pretinde când e acasă decât să-i dai liniștea pe care n'o are la birou; înțelept, căci tu, cum îl vezi, în loc să-l primești voloasă și să-i spui lucruri care să-l mângâie, să-l încanți pentru truda lui zilnică la serviciu, începi a-i spune că servitoarea și copiii te-au supărat, că bucatele s'au afumat, că mașina dela bucătărie scoate fum... că și-a fost urât singură!?! Iar el

ca un înțelept tace. Ca să vezi pentru ce soțul tău e morocănos și nu vrea să meargă în lume, te statuea a te lua după dânsul, să stai la cancelaria sa măcar o zi și atunci ai să te convingi căte plictiseli are pe cap, de câtă vorbă irosește ca să-ți aducă acasă: *Pâinea zilnică ție și copililor.* Vei vedea acolo ce este lumea și te vei lecui singură d'acest dor de baluri, primiri, serate, etc.

Vanitatea vanității, toate sunt vanități.

Talerele cu două fețe sunt în lume: fanfaronii, șvițării, cleveților, zurbagii, flecarii, snobii, ariviștii, sunt tot acolo; iar dacă vii căuta la înțelepciunea poporului nostru, găsești că ea a brodit pentru toate aceste burueni sociale numele lor, ia ascultă:

Impușcă-cruce numește pe cei fără credință; *Frige linte* pe cei lipsiți de săracie; *șgârie-brânză* pe cei des ocupați sau care fac lucruri de nimic (aceasta când brânza era etină). *Nu-i dai cu strămurarița la nas*, mândrului sec, așa-i zice poporul.

Pică pară-mălăiață, Dă-mi Doamne ce n'am gândit (arivistul) iar femeilor lenese: *Lasă-mă mamă că mâine e Sâmbătă; Fost-ai lele cât ai fost...*

Capra sare masa
Iada sara casa
Poale lungi și
Minte scurtă.

Acestor zicătoare, nu cred că tu să nu le fi plecat urechea, să nu le fi auzit din lume. Și acum, pentru că e la modă *metilical* asta, care topește bețivii, să nu crezi că pentru ei poporul n'a găsit calificative destule?

E cândru, Firiachiu, Merg pe

două cărări, e afumat, e argăsit, e pilit, a furat luleaua neamfului, etc.

Știu ce faci tu acuma, te miri de unde cunosc toate acestea. Din lume, draga mea, că eu am fost în ea și o cunosc:

Dela vlădică,
Până la opinică!
Este toată la fel.

Ce să-ți mai spun? Bucură-te iată mea că trăiești izolată de lume; de singurătatea ta caută de profită ca mine, care din singurătate am putut scrie 35 cărți bune pentru cultura poporului și face mii de conferințe, alcea și'n străinătate spre a-mi face cunoscută țara și oamenii noștri de bine.

Lume? Ce câștigi dela ea? Cu cât îi stai mai aproape, cu atât te desguștă mai mult căci vezi căte păcate mișună în ea.

Lumea e o mlaștină în care înnoată minciuna, clevețirea, invidia și alte vișii cum văzuși și ele bântuesc toate clasele societății. Eu am stat de vorbă cu *sapte regine*, ** ș'am stat și cu țărănii din cătunele cele mai depărtate ale țării. Cine socotești tu că erau mai fericite, reginele cari vânturaseră lumea, sau țărancele cari nu ieșiseră din vizuină și'n singurătate trăiau cu orăniile, vițoșoarele și cu munca lor?

Fii înțeleaptă dragă și ferește-ți casa de lume!

Cu bine.

Baba Vișa

** Se știe că din cauza lui au murit atâtă oameni.
** Regina Elisabeta, Regina Maria, Regina Mariora a Jugoslaviei, Elisabeta a Greciei, Margherita și Elena ale Italiei și Eleonora a Bulgariei.

DRAGOSTEA

„Dragostea îndelung răbdă: ea nu se întărește și nu gândește răul”. (I. Corinteni).

Dragostea e lumină, —
Din ceruri ea ne vine,
Din focul sfânt și veșnic
Al sferelor senine.

Dumnezeu ne-a dat-o,
Spre a ne mângâia,
Și a înălța spre Dânsul,
Spre cer dorința ta.

Ca vis al veșniciei
De rele ne desprinde;
Și focarele dreptății
Virtutea în noi aprinde.

După Lord Byron de
Preot Grivas D. Cruceanu

Cum stricăm sufletele

Ori ce-ar crede cineva despre Iisus Hristos, nu-i este îngăduit să vie cu simțirea sa nelegiuată și s'o trîntească în mijlocul lumii, cu niște cuvinte cari jignesc adinc pe cei ce cred în El. Cum poate avea cineva marea lipsă de cuviință și de omenie, ca să scrie, în lața milioaneilor de creștini, despre Domnul lor, într'un chip atât de dureros, cum făcea odată d. *Dragoș Protopopescu*, azi profesor la universitatea din Cernăuți, în *Flacăra* dela 23 Iulie 1915, în poezia „De vorbă cu Iisus”!

Credem că publicul nostru, care în multe nu mai are simțul respectului, nu trebuie să i se mai ia și respectul care-l are, pentru ca pe această rămasă, să se poată întemeia cultura altor simțuri. El bine, acest public vorbește cu respect de Iisus Hristos și-l vede totdeauna în aureola în care i-l înfățișează Biserica. Chiar puștii cari sunt frământați de indoiele, stau respectuoși față de marea figură a Invățătorului din Nazaret.

În mijlocul unei asemenea stări, care trebuie întărită, nu ruinată, venea d. *Dragoș Protopopescu*, care făcea din Iisus invățătorul iubirilor vinovate. Domniei Sale, Iisus Hristos îi vorbește despre

— Femeia cu pietroșii și
Svîcnind ca două mici flintini.

D-lui Protopopescu, Iisus i-a «spus tot dorul său legendar de Magdalena». De sigur, «dor legendar» din legende fabricate de bestialitatea unora din societatea noastră, fiindcă nu există asemenea legende. Legende populare despre Hristos sunt totdeauna legende nevinovate și cuviințioase. Din «frumosul crucificat», d. Protopopescu făcea un confident, despre ale cărui priviri spune:

Mi-au povestit atita bine
Despre femeie și iubiri,
În cit am înțeles îndat'
De ce, Isuse vinovat,
Te-au răstignit

— Și pentru cine.
Aceasta se cheamă nelegiuire întovărășită de inexactități și clădită pe neadevăruri. Căci a spune că Iisus a fost răstignit, din cauza

legăturilor sale cu Magdalena, este, pe lângă o profanare, și afirmarea unei ignoranțe. Hristos a fost judecat și osîndit pentru motive cunoscute, nu cum spune d. Protopopescu.

Cînd așa stau lucrurile, a avea în lața lui simțiri ca ale d-lui Protopopescu înseamnă a fi putregăit de simțiri bestiale.

De unde pînă unde a găsit dumnealui tocmai în Iisus Hristos chipul care să-l inspire să scrie despre astfel de iubire? Vădit, avem a face cu un fel de simțire bolnavă, care-și ia vînt de pe păreți, din regiunile unde nu se poate găsi!

Noi nu pricepem în s'a cum cineva, care crede că face operă de poet și de artist, să fie atât de grosolan, adică atât de lipsit de simțire către alții, și să-i jignească atât de mult, prin expunerea simțirii lui izolate! Oare societatea aceasta, către care și poetul e dator cu educarea, nu merită atita considerațiune, ca să nu i se arunce în obraz forme zise «artistice», cari o rănesc atât de adinc! Oare suflete artistice au oamenii cari, pentru simțirea lor, calcă în picioare simțirea altora!

Noi socotim aceasta o stare înmăscată, stare de suflet care e o afirmare a barbariei, stare de suflet care e aceea a unui egoism sălbatic: eu cu ale mele înainte!

Omul poate simți cum vrea și nu-i facem noi vină pentru ce a simțit el. Dacă cineva vine la o universitate ca la o circumă, și la armată ca la un mijloc de făcut bi-cariere, și la Iisus Hristos ca să-l poartă învețe cum se face dragoste — să-l să-și fie de bine! Care știe ce are m cu el? Fiecare cum l-a făcut Dum-nezeu și păcatele sale, și pînă unde o s'a putut sui cu înzestrarea sa!

Dar ca să-ți faci din simțirea ta organ, cu care să vii în public și să jignești simțirea a milioane de oameni, cari s'au educat altfel și din care cei mai mulți au născut pe Iisus Hristos, nu opelești poezice ale Protopopescuilor noștri!

N. SILUREANU
Profesor Universitar

FOLKLOR

Descântece

A plecat (C.) pe cale pe cărare
A ieșit în Dealul mare
S'a întâlnit cu moroi
Cu moroaicele
Cu leu
Cu leoaica
Nu te teme (cutare)
Că eu Sf. Maică
Din slava cerului am auzit
Pe toiag de argint am coborât
Cu băț ferecat te-am atins
Peste cap peste picioare
Peste burta peste șele
Moroi din oameni
Moroi din țigani
Moroi din cai
Moroi de căine
Care a venit pe sub pământ
Să plece pe sub pământ
Care a venit pe apă
Să rămâie (cutare)
Curat, luminat
C'a argintul de curat
C'a steaua din cer

— Am plecat maica
Pe cale pe cărare
Și m'am întâlnit cu moroi
Cu moroaicele
Cu leu
Cu leoaica
Nu te teme (cutare)
Că eu Sf. Maică
Din slava cerului am auzit
Pe toiag de argint am coborât
Cu băț ferecat te-am atins
Peste cap peste picioare
Peste burta peste șele
Moroi din oameni
Moroi din țigani
Moroi din cai
Moroi de căine
Care a venit pe sub pământ
Să plece pe sub pământ
Care a venit pe apă
Să rămâie (cutare)
Curat, luminat
C'a argintul de curat
C'a steaua din cer

C'a roua din câmp
Cum maica precista l'a lăsat.
(Se face în oală nouă, cu solcă, cu mătură câte trei lire și se stropește cu busuioc).

Auzit dela Maria Popescu
Gădnești—Gorj
Pr. Aristide Dobrescu
Coriș—Mehedinți

Când îți curge sânge din nas,
Să faci gaură în prag și lași să
pice 9 picături. Și un om care
are un nume pe care nu-l mai
are nimeni, astupă gaura zicând:
Nu închei lemnul și închei sângele
lui (C.) ca să nu mai curgă
în veci.

Auzit dela mama mea
Pr. Aristide Dobrescu
— Coriș —

Chestiuni de morală Creștină

Credința și morala

Afirmă oare purtarea omului de ceiace crede el? N'ar putea fi cineva om de ispravă fără o credință oarecare?

Mulți sunt de această părere și spun că poți să fii om de treabă, fără să te mai gîndești la credința pe care o ai; că, apoi, sunt destui oameni cu credință, care nu strălucesc prin cea mai bună purtare și sunt alții fără credință, dar oameni foarte de treabă.

Ce este de cugetat față de o asemenea părere?

Adevărul este să sunt oameni foarte cum se cade care nu se

sînt legați de o anumită credință și pe care nu-i vedem mi-nați în faptele lor de gîndul către Dumnezeu sau către suflet, către rai ori către iad; iar, pe de altă parte, sunt alții, care trec ca făcînd parte din numărul credin-cioșilor și totuși nu-i vezi mai însuflețiți decît alții către sim-țirile vrednice și faptele curate. Cu toate acestea, cînd judecăm o asemenea chestiune, nu ne putem opri la privirea către o-mulul răzleț, lîndcă fiecare om în parte nu trăiește și nu se imbol-dește numai din puterea lui, ci, în fiecare clipă, el este mișcat de valul simțirii și purtării ob-

ștești, care se schimbă cu vremea și lapta lui se colorează după atmosfera incunjurătoare în care ea se săvîrșește. De aceea noi avem de socotit aici o latură a vieții sociale și, deci, pentru a dezlega o asemenea chestiune, trebuie să privim către societatea în de obște, ca o ființă către soarele gîndurilor care se ivesc în sinul ei și se preface în gîndirea ei și-și mîna pașii în chip deosebit, dela vreme la vreme, după cum se simte imboldită prin gin-direa ei așa sau așa.

Astfel privind lucrurile, numai-decîț găsim legătura între creș-tință și morală, fie că le luăm de departe, fie de aproape.

Dacă, de pildă, privim lucrurile în trecut, adu-s'a oare cre-tinismul o schimbare în purtarea oamenilor? Netăgăduit. Odată cu credința creștinească, a venit și o nouă preface a purtării. Creș-tinii au găsit un fel de viețuire în împărăția romană. Nu s'au în-voit cu el. Au găsit jocuri de

gladiatori, care duceau la uci-derea omului, au găsit deslătări de oameni trîndavi, pentru care se făceau pregătiri strașnice, cu cheltueli din cale atară, și care erau privite ca treburi de Stat.

Invățătorul francez *Gaston Boissier*, în cartea sa *Fin du Paganisme*, ne arată zugrăvitori minunate despre șinuta deosebită a creș-tinilor și a păgînilor în această privință și cum păgînii învinuiau pe creștini că nu luau parte la aceste deslătări, cași cum s'ar fi abătut dela niște datorii către țară. Mai era, în vremea veche, așezămîntul robilor, care nu mai putea sta în picioare, față de cuvintele Sfîntului Pavel că, dela Hristos înainte, nu mai este nici Evreu, nici Grec, nici rob, nici slobod, nici bărbat nici femei «că voi toți unul sunteți întru Hristos Iisus (Galateni 3,28). Acest așezămînt a ființat și după aceea, fiindcă creștinismul nu l-a putut desființa într'o clipă, dar, în practica creștinilor, robii pe

care li aveau ei nu mai erau socotiti ca robi, ci ca făcînd parte din familie, înțit și dacă nu se șimba.

Creștinismul și păgînismul au însemnat unul față de altul două feluri de a gîndi și societatea a fost plămădită într'un fel sub puterea unuia și în alt fel sub puterea altuia. Legile s'au prelăcut, subjezi împărății creștine, prin imboldirea creștinismului, iar creștinii ca omenii erau cunoscuți drept ființe care erau pline de iubire către ceilalți oameni și care erau cu în-noscuteși îndată ca creștini, după purtarea lor.

Dacă venim la vremurile noastre, îndată vedem felul deosebit al cum se înfățișează omul din societatea cu mentalitate creștină sau nească și cu cel din societatea necredincioasă.

La să ne uităm cam ce făcîm încercări în viață, amaruri grele, Pe foarte mulți în vedem că-

Succesul unui automobilist român la Rallye-ul de la Monte Carlo

Ziarele franceze: «L'Auto», la Gazette de Monaco et la Monte Carlo precum și numeroase reviste sportive streine au adus săptămâna trecută știrea înbucurătoare a unui frumos succes român la Rallye-ul de la Monte Carlo.

Din 93 de automobile, produse ale celor mai repute industrii: americane, franceze, engleze, italiene, belgiene, germane, austriace, checoslovace, ungare și polone, înscrise în cursă, maiorul Alexandru Berlescu a câștigat premiul I de regularitate și a fost menționat al V-lea la clasamentul general.

Maiorul Berlescu a plecat la 20 Ianuarie urmând itinerariul: București Buda-Pesta, Viena, München, Stuttgart-Strasbourg, Lyon, Avignon, Monte Carlo (2939 km.) străbătuți în 77 ore 27.

Pe o stare atmosferică excepțional de anormală întâmpinând greutăți chiar dela trecerea Carpaților, unde drumurile aproape impracticabile erau pe alocuri acoperite de zăpezi de 1 m. — 1 jum. iar dela Linz-Salzburg-Stuttgart-Kaklsruhe Strassbourg ger năpraznic și polci, totuși grație experienței și admirabili elor însușiri sportive ale Maiorului Berlescu a reușit ca la punctul de control S rasbourg să fie vizat printre câștigătorii premiului cum afirmă

ziarul parizian: L'Auto din 23 Ian. Dar vremea din ce în ce mai rea, și anume o ceață extraordinară în regiunea Lyon-ului pe o întindere de 200 km. și numai la 450 km. de țel, a făcut ca mașina să piardă 7 ore, întârziere ce nu s'a mai putut recăștiga, deși a stabilit o medie de 72 km. pe oră în ultima etapă Avignon-Monte-Carlo.

A doua zi după sosirea la Monte Carlo a avut loc concursul de regularitate pe «Col de Brauss» circuit de 80 km. parcurs de două ori, foarte accidentat și îngreuiat din cauza zăpezii.

La acest concurs Maiorul Berlescu a câștigat premiul I stabilind o regularitate ce nu s'a cunoscut încă până în acest an, fiind călduros felicitat de juriu și viu ovaționat de public.

Trebue să relevăm de asemenea că Maiorul Berlescu și însoțitorii săi au fost invitați telegrafic la Paris unde proprietarii casei de automobile învingătoare, le au oferit un banchet princiar precum și splendide cadouri. S'a toastat pentru succesul strălucit al automobilismului român iar mașina Maiorului Berlescu a fost expusă cu tricolorul român și francez în vitrina din Place de l'Opera.

IONEL

Evlavia iernii

Noapte este aceasta sau e Doamne? Imprejurul meu totul este frig și întuneric. Căldura focului n'a simțit-o corpul meu precum nici inima mea iubirea. Camera mea rece simbolizează cruzimea și sărăcia vieții noastre. Doamne unde ești? — se ridică întrebarea prin strigătele dureroase de buzele milioanei de suferinzi. — Dumnezeule, tu ești ideea desăvârșită, a bunătații și adevărului. F i i n t a existenții Tale este iubirea. Dar Doamne unde este puterea Ta? Sufletul nostru cu voire îndoinică Te caută în istorie, în viața religiilor și viața omenească, dar nu Te află nici aici. În natură gerul amfitor, de crivățul crud, nimicește creațiunile Tale cari înghețate cad spre manta feciorelnică ce acoperă fața pământului adorabil. În istorie, în numele Tău ce a ucis, a jefuit, a strâns avere și a vărsat sângele oamenilor. la Sistemele religiunilor deosecuate bite, l-au dus pe om, care a și pornit pe calea cercetării în — labirintul rătăcirii. În Temple, are magie, negustorie și lucruri m-profane, se cultivă. În viața de oamenilor principii stăpânitor l este egoismul. Dumnezeule unde ești? Semeni mei, milioane de muncitori sdrențuroși se aseprăpdesc în mizeria vieții. Dar telnimeni n'are milă de ei. — Omenirea Te-a uitat încă eleatunci când a lăsat, din prosti, gramul vieții lor, bunătaea. Te-a isgonit atunci când au început să calce cu piciorul adevărul. Și că nu te mai cu-

nosc ca Dumnezeu oamenii au dovedit prin aceea că au așezat pe altarul vieții lor egoismul și banul.

În lumea aceasta stăpânește mamona. Omule, vai de ti e! Ești jefuit, ești înșelat! Cu sufletul tău îndoinic, cu corpul tău înghețat și înfășurat în sdrențe rătăcești în nopțile întunecoase pe cărarea vieții tale; dar nimeni n'are milă de tine. Fiindcă omul nu mai este om, ci bestie crudă și egoistă care sfâșie și mănâncă semenii. Suflet cercetător, nu rătăci în abisul durerii, nu căuta pe Dumnezeu în lume nici în viața oamenilor ci în tine însuși.

Caută în adâncul inimii tale, dar ca să-l afli trebue să pătrunzi adânc în tine, și numai așa poți zări scânteia sacră, care aprinde în lumea întunecoasă a sufletului tău, flacăra sfântă a iubirii și a luminei. Dumnezeu numai atunci devine în tine conștient, atunci se deșteaptă în tine, c â n d părăsești egoismul, întunericul și minciuna, fiindcă El este iubirea și adevărul.

Frații mei, suflete cercetătoare, ziceți cu mine cu voire sfântă: «Mă lepăd de minciună Doamne miluește-mă, mă lepăd de mânie, Doamne miluește-mă, v r e a u să iubesc omul. A acoperi mizeria. A birui răul în lume. A mă supune binelui Doamne miluește-mă.»

Aceasta este litania acelora cari c a u t ă pe Dumnezeu. Aceasta este evlavia iernii. Carmen Doloris

O s ă r b ă t o a r e

Duminică 24 Februarie a fost mare sărbătoare a intelectualității românești. Floarea învățătorilor români și-au dat întâlnire în încăpătorul local al Academiei comerciale din București, pentru a sărbători cu pompă și multă cinstire împlinirea celui de al zecelea an de existență, desfășurată într-o activitate care a adus roadele cunoscute al „Institutului Social Român”, societate de cultură cetățenească, de sub conducerea d l ui profesor universitar D. Gusti.

Roadele sunt mari și binecuvîntate, pentru că și munca a fost mare și bogată.

„Institutul Social Român”, înființat la 13 Februarie 1921 în București, e continuarea și dezvoltarea «Asociației pentru Studiul și Reforma Socială», alcătuită în primăvara anului 1918, în Iași, «refugiului». Un număr, nu prea mare la început, de sociologi, economiști, oameni de cultură, și muncitori de pe tărâmul practicii sociale, adunați din toate colțurile țării în Moldova, s'a gândit să așeze în vremuri grele, temelia refacerii sociale și morale a unei țări, pe care asprimea împrejurărilor, o expusea la grele încercări.

«Cum se întâmplă în epocile critice, toată lumea voia reforme radicale. Dar d a c ă mulți își puneau speranțele în activitatea partidelor politice, vechi sau noi, erau și unii c a r e vedeau garanția refacerii într-o activitate științifică, care pornind dela cunoașterea exactă a realității sociale românești, să tindă la reforme sociale perfect adecuate, a acestei realități.

În acest spirit s'a întemeiat în 1918 «Asociația pentru Studiul și Reforma Socială». Ea lansă un apel prin care se vestește înființarea Asociației și se spune între altele: «Viața publică românească trebue organizată din nou pe alte temelii. Întălmirea norocoasă o r i nenorocoasă, simpla oportunitate, ori simpla chibzuială și afirmare a nepregătiților și adesea a intereseților, trebuesc definitiv înlăturare prin introducerea unei pozitive cunoașteri a lucrurilor, printr-o siguranță cât mai mare în întrebunțarea mijloacelor disponibile pentru atingerea celor mai nimerite scopuri, în sfârșit prin sistematizarea divizunii muncii în așa chip ca fiecare să facă ceea ce pricepe.»

«În fine adunarea generală din 13 Februarie 1921 hotărâște ca însăși «Asociația pentru Studiul și Reforma Socială», să se transforme în «Institutul Social Român», organism menit să ducă mai

departe idealurile asociației și să le realizeze treptat prin mijloace de informații și studii din ce în ce mai adâncite. Spiritul de obiectivitate științifică în cercetări, pe care îl avusese la început Asociația, rămâne același, dar cadrul activității se lărgeste. Intransigența care cerea ca membrii Asociației să nu facă nici un fel de politică cedează, în fața unui principiu nou: acela de a câștiga prin activitate Institutului pe toți cei cari vor să-și pună competența în serviciul științei și reformei sociale, indiferent dacă în afară de aceasta, fac și politică de partid. Încă dela începuturile Asociației se relevase greutatea de a se găsi specialiști, necolorați politicieste. A i primi și pe cei înscriși în partidele politice

însemna a recruta energii noi. Dar ceace e mai important, se dădea astfel puțința oamenilor politici din toate partidele să adâncească problemele care u r m a u să fie soluționate și să-și confrunte reciproc punctele de vedere într-o atmosferă senină, în care dragostea de adevăr și de fapte createare e pasiunea care unește pe toți».

De aceia lumea din toate rangurile sociale au venit să ureze spor la muncă «Institutului Social Român», iar pentru d l profesor universitar Dimitrie Gusti, să aplaude devotivitatea pentru fapte mari și tot deodată să afle secretul unei instituții admirabile, să cunoască mitul unei munci frumoase.

RADU MISLEA

PRAIDUL

de Mihail Traian

Un sat cu câte-va mii de locuitori, se află situat pe valea pârâului Corund, nu departe de vărsarea acestuia în râul Târnavă—mică. Imprejurimile sunt de un pitoresc deosebit. Dealuri acoperite de păduri, se înalță înspre Sarata și munții «Hârghița». Populația satului e alcătuită din Unguri, câteva sute de evrei și un număr prea restrâns de Români. Salina Praid se află la o depărtare de 2 km. de sat, pe pârâul Corund, și datorită D lui Popescu directorul Salinei și amabiliității. D. șef contabil Horia Lupan, am vizitat cu amănunțime salina care face parte din exploatarea masivelor de sare din bazenul Transilvaniei. Sunt cunoscute vreo 40 de masive, peste 750 isoare și multe lacuri sărate, toate aparținând saliferului miocenic. În exploatare sunt masivele de la Oena Dej, Uioara de Mureș, Praid și O c n a Sibiului. În foarte multe locuri din regiunea Praid, se găsesc stânci de sare la suprafață, isoare, lacuri sărate și urme de exploatare vechi de pe timpul Romanilor. Masivul astăzi în exploatare este împărțit de pârâul Corund în două părți. O parte mai mică spre sud, iar alta mai mare spre nord, parte din care exploatarea se face prin două mine: Mina losif și Elisabeta. Cea dintâi un puț de o adâncime de 104 m., cea de a doua o galerie principală lungă de 540 m. Exploatarea tehnică s'a început în perioada de domnie a împăratesei Maria Tereza. În anul 1671, s'a deschis o mină în formă de clopot, dar care a fost părăsită din cauză că a fost inundată de apă.

În anul 1700 s'a deschis o

altă mină care a fost numită «Puțul lui losif» după numele fostului moștenitor al tronului, puț care e în exploatare și în prezent. În anul 1898 s'a deschis galeria principală a minei Elisabeta, care a fost părăsită într-o vreme, dar din care, se scoate și azi o sare de proastă calitate ce se destină fabricelor pe nitrogen și sodă caustică. Numeroși lucrători muncesc în mina de sare dela Praid, cu toate greutățile pe care le întâmpină. La ora 5 dimineață coboară sute de trepte până în fundul abisului unde întunericul e întrerupt doar de luminile slabe ale lămpilor de acetil prinse de îmbrăcăminte în dreptul pieptului.

Măsurile de aerisire a minei nu există și aerul curat de afară, nu pătrunde pentru acei cari lucrează la 180 m. adâncime, decât de scările înguste și întortochilate pe unde se scoboară în mină.

Exploatarea zilnică se ridică la 40—50 tone sare și dacă statul ar amenaja această mină cu mijloace moderne de exploatare, z i l n i c s'ar putea scoate sute de tone de sare. Fără instalație de electricitate care ar servi ascensoarelor electrice, singurele care ar trebui să înlocuiască primitivul crivac de azi învârtit de 8 cai, nu se poate ajunge la o exploatare modernă. Trebuesc înlăturate multe metode primitive care datează încă dela anul 1700, cel puțin în prezent când știința omenească a făcut atâtea reale progrese.

Conducerea D-lui Director și concursul ce i-l dă harnicul slujbaş Horia Lupan, e pusă la grea încercare, când statul nu acordă sumele imperios cerute de schimbarea modului de exploatare la salina Praid.

Să ne păstrăm credința

Neamul acesta românesc, numără aproape la 2000 ani de când s'au născut din faimoșii Daci și Romani pe încântătoarele plaiuri ale Carpaților și între frumoasele văi ale Dunării, Nistrului și Tisei.

Atrași de bogățiile nesfârșite ale acestui fericit pământ, rând pe rând, puhoiul năvălitor al hoardelor barbare, au prefăcut în nenumărate rânduri, în foc și scrum, rodnicile acestor meleaguri.

Istoria ne reamintește cu groază de vitregia acestor vremuri, ce s'au abătut asupra bietului Român.

Bicuiții și izgoniți din loc în loc, întocmai ca o turmă fără păstor.

Din șes în scorburele întunecoase ale munților, la un loc cu fiarele sălbatice, au petrecut o parte din timp strămoșii noștri, sbuciumata lor viață. Cea ce i-a făcut însă să-și păstreze omogenitatea etnică, n'a fost altceva decât credința.

Adăpostiți și încurajați de altarul sfânt al legii lui Hristos strămoșii noștri au adus la împlinire fapte supra omenesști. În vremuri de restricte tot în credință aveau speranța.

Ea era puntea de trecere între ei și Divinitate.

Prin credința un Ștefan și un Mihail cu crucea într-o mână și securea în cealaltă mână, au putut să se strecoare printre atâția dușmani hrăpăreți lăsându-ne nouă sfântă moștenire: Țară, limbă și credință și tot prin c r e d i n ță ostașul dela Oituz, Mărăști și Mărășești a înfrânt trufia teutonă. arătându-i că în fața Divinității ce le arăta cumpăna dreptății, nici o altă forță nu are efect.

Tot ceea ce s'a sălășluit pe aceste meleaguri de c â n d Traian a întins scutul stăpânirii sale peste ele și până astăzi prin credința s'au păstrat.

Dacă trăim astăzi într'o Românie mare, să nu uităm că acest m a r e ț monument și cimentat temelia tot prin credință.

Dreptatea era a noastră și așa trebuia să se întâmple.

Din toate părțile ne privește însă cu ochi plini de ură, invidia umană ce nu are margini. Cea ce n'au putut aduce la îndeplinire prin forță, prin măguliri și cretă, caută să-și realizeze scopul urmărind.

Toți au pornit la luptă, trimițând în toate părțile, misi-onari, spre a ne fura acest prețios scut, dat de providență, odată cu așezarea noastră aci, știind poate că suntem așezați în calea răutăților, și că în decursul vremurilor, nu va fi de folos. Acești măgulitori, au pătruns până în cel mai depărtat sătuc de munte, sau de șes, căutând să convertească sufletele adevăraților creștini, să ne scoată din suflete credința ce D-zeu ne-a dat-o și s'o înlocuiască cu învățături de ale lor păcătoase.

Caută să documenteze că suntem cu toți frați creați de același părinte.

Da, așa este. Insa acești frați ai noștri s'au depărtat și de noi și de sfaturile Tatălui Ceresc, neascultând de ele; iar acum vin între noi, să o trăvească și sufletele noastre curate. Nu-i ascultați, fugiți de ei ca de foc, pentru că tot ceea ce spun și fac, nu o fac decât din ura ce o au pe noi.

Prin acest lucru caută să ne distrugă credința, sentimentul național, limba, obiceiuri și tot ceea ce înaintașii noștri au păstrat cu atâta sfințenie.

Ascultați preoții și ceea ce propovăduesc ei din altare.

Ei sunt reprezentanții lui Dumnezeu pe pământ.

Prin sfaturile lor ne putem îndrepta sufletele spre providența createare.

Dumitru R. Ionescu
învățător

Care este chemarea învățătorului și-a preotului?

Nici într'un timp nu s'au ivit atâtea încrucișări de idei, care dau satelor noastre o nuanță foarte variată, ca acolo unde cei doi factori de cultură, nu-și cunosc încă îndeajuns chemarea lor.

Am fost mișcat de asemenea cazuri, auzite, și cred că nu greșesc dacă în această direcție voiue avea tendința a îndrepta pe cetitor.

Strigând unul către celălalt, pe tonuri care nu formează o armonie, unul fiește carele ne simțim strămtorați, încurajați, neștiind care e mai mare, care să aibă o autoritate mai ridicată, în mijlocul locuitorilor pe care-i instruiem.

E dureros lucru, însă îndreptarea lui ușor se poate face. Prima obiecțiune să se îndrepte, înspre noi înșine.

Nu ne cunoaștem rolul educativ, îmbibat unul în celălalt. Astfel, școala are să deschidă ochii tinerei generații, de apărare a țării noastre, dându-i noțiunile cele mai esențiale, pentruca în viața de se știie de aplicat cu folos, asupra lucrurilor înconjurătoare.

Sub a noastră mână dator e fiecare a sta 7 ani, — până când termină școala. Influența noastră, asupra l u i , de aci înainte va fi nulă, dacă nu ne vom uni simțimintele, cu acela care e educat special pentru propovăduirea evangheliei împărăției lui Hristos, care din ușa altarului scoate la iveală adevărul, tăgăduit astăzi în unele locuri de indivizi bapțiști, adventiști și alți sectanți. Avem neapărată trebuință de ajutor reciproc, printr'o înfățișare între cei buni.

Arhim. SCRIBAN

Citiți și răspândiți
«Cultura Poporului»

cealaltă e rea; dacă cutare afacere e de admis sau nu... Și încă câte alte întrebări ca acestea care s'unt aduse de nouătaea vremilor și care nu se puneau acum câteva zeci de ani!

Uniți, într'un cuget, vom chibzui asupra tuturor lucrurilor, chestiunilor de binefacere asupra ambelor zidiri în care slujesc, cei doi focari de cultură. Pentru aceasta e lipsă ca și învățătorul să aibă mandat de drept în consiliul parohial. (Această nu există, căci legea din 4 Mai 1926, nu s'a mai revăzut și atunci alte chestiuni cu o importanță cu mult mai mare a acoperit-o pe această. Se va satisface!).

Oare unde să se poată ajuta reciproc, ca să fie mulțumit învățătorul? La șezătoriile culturale. Se tot scrie în revistă, despre acestea, însă tot de prin acele comune unde contribuie, la acestea și alți factori — intelectuali. — Ce va face însă unde sunt numai acești doi, cu carte, și din «bagațele» lucrurile sunt învățări? Ce va scrie acela, la pagină în registru de prezență, dacă nu tot producție școlară și conferința din ramura sa, căci în a Sfintei-Scripturi, nu cutează, fiind la spate preotul căreia lui i se competă, și deschizând altă pagină, pe baza citatelor biblice îl contrazice, pe motiv că n'a fost întemeiat pe adevăr; cum s'a întâmplat în com. N.

Deci, în interesul personal, în mișcarea de propășire a neamului să ne unim, în muncă rodnică, cu preotul comunei, căci atunci cu adevărat se poate zice că ne cunoaștem chemarea.

Nicolae Tețiu
învățător

ridică zilele. Dar nu este aceasta lume creștinească? De ce aleargă în acest mijloc păgînesc?

Peste învățatura cea creștinească, în vremea nouă, sufletele au fost hrănite foarte mult cu învățatura materialistă, că nu este nici Dumnezeu, nici suflet, nici rai nici iad, că toată viața ere pe pământ și aci avem de suferit și de isprăvit toate. Dacă este așa, iată că vedem om prin lunga propovăduire a înșelătorilor necreștinești, lumea cătră ajuns să-și schimbe purtarea, și alergarea după viața îmbuibată după de petreceri o găsesci mult mai viu ca altă dată și întreaga omenire după viața trupească se ajun la cea mai primejdioasă seapă.

De unde este aceasta? Din restuoa cugetare materialistă, care tate mai vătămă pe cea creștinească. Omul își zice că este mai în minte să bem și mîncăm aici, adîncind, dacă murim mîine nu rele-nai este nimic. Noua cugetare că-

și dă roaga ei. Și dacă omul însețează după o asemenea întocmire a vieții, dar nu ies lucrurile după socoteală și nu izbutește, ușor se perde cu duhul și se gîndește îndată la sinucidere. Nu are puterea de a se impotrivi, pentrucă nu este întemeiat pe Dumnezeu care i dă puterea să rabde și să lupte.

la să vedem, așa este cu cel care trăia în vremea cînd materialismul nu apucase a-și întinde aripile lui omoritoare de suflet și de pustiitoare a puterii?

În veacurile trecute ale țării noastre, crudul domnitor Mihnea cel Rău din Muntenia, a pus de a tăiat capul la trei băbați tineri Cantacuzinești, care au fost înmormîntați la Mînaștirea Snagov. Mama lor îndurerată nu a găsit deslegerea nelicirii ei prin mijlocul omului lipsit de credință din vremea de azi, de a se sinucide, ci s'a călugărit numaidecît, purtînd în suflet

toată viața, în felul acesta, jalea grozavă care a lovit-o.

Iată, deci, cum răspunde omul, prin credința lui, la grelele lovituri ale vieții. Se vede bine cum omul din vremea de astăzi, mai stăbîl în credință, are altă purtare față de loviturile vieții decît omul din vremea cînd credința era mai vie. Se mai gîndește azi cineva să-și începe prin calăgărie amarul sufletului său, ca astfel să nu aibă înaintea ochilor decît numai pe Dumnezeu și să fie departe de scribele oamenilor?

Și în alt fel vedem noi cum alte credințe aduc alte prefaceri ale lucrurilor și alte purtări ale oamenilor. În Statele Unite din America de Nord, a domnit așezămîntul neomenos al robiei negrilor. Se înțelege, el nu se potrivea cu gîndirea creștinească și, dela o vreme, nepotrivirea trebuia să izbucnească. A și izbucnit, sub îmboldirea vederilor creștinești. Romanul Coliba lui

Moș Toma, plin de milă creștinească pentru nenorociții de negri, roman care s'a răspîndit în peste un milion de volume, a răspîndit simțirea creștinească în chip foarte viu, cu privire la aceea care și izbucnit războiul zis de succesiune al Statelor din nord ale Uniunii, care voiau să îngăduie Statelor din sud să mai facă negustorie cu ființe omenesști, pe care să le aibă slugi fără plată.

Capătul neînțelegerii a fost slobozirea negrilor din lanțurile robiei.

Dar sub care îmbold s'a ajuns la aceasta? Este vădit că numai sub cel al cugetării creștinești.

Deci este un fapt că oameni își schimbă felul de trai, după credința pe care o au. Vițlul nu înaintează decît acolo unde credința slăbește. Scoborîrea credinței înseamnă triumful vițlului. După cum spune istoricul francez Taine, oridecîteori credința slă-

Tâlcuirea Legilor

de Artur Gorovei

Regule comune donațiilor și testamentelor

Pentru ca cineva să poată face orice act juridic, trebuie să fie om cu mintea întreagă; se înțelege că donațiile și testamentele cer îndeplinirea aceluiași condiții.

Dacă un om nebun ar fi făcut o donație sau un testament, după moartea sa, moștenitorii săi ar putea să ceară anularea actului, numai în două cazuri: 1) dacă în timpul vieții donatorul sau testatorul a fost pus sub interdicție, din cauza nebuniei, sau măcar s'a cerut punerea lui sub interdicție, și 2) două dacă dovedea smintirii minții rezultă chiar din cuprinderea actului ce se atacă.

Cel care cere anularea actului, trebuie să facă dovada smintirii minții.

Cum se face această dovadă?

La această întrebare nu se poate da un răspuns pe scurt; împrejurările fiecărui caz sunt hotărâtoare. Un singur lucru însă trebuie știut: reclamantul să facă dovada că autorul actului era smintit chiar în minutul când l'a făcut.

Regulele privitoare la viciile consimțământului se aplică și la donațiuni și testamentele.

O persoană interesată ca un om cu avere să-i lase moștenirea trecând cu vederea pe moștenitorii lui adevărați, poate întrebuința mai multe mijloace pentru a ajunge la acest scop: ori îl face pe acel cu avere să-și urască moștenitorii, vărând fel de fel intrigă; ori îl ademenește cu vorbe bune și șiretenii, ca să-și atragă dragostea lui. Dacă izbutește, și prin asemenea mijloace capătă o donație ori un legat, actul acesta, în asemenea condiții, se zice că este smuls prin captivitate sau sugestivitate, și un asemenea act poate să fie uneori anulat prin judecată.

Chestiunile acestea sunt foarte gîngăse, și vorbim despre ele numai așa în treacăt.

Pentru cineva să poată dispune de averea sa, prin donație sau prin testament, trebuie să fie persoană capabilă.

Incapacitățile sunt absolute și relative.

Cei cari sunt absolut incapabili de a dispune, nu pot să dea nimănui nimic, nici să primească dela nimeni nimic; incapacitatea lor există față cu toată lumea.

Minorii sunt incapabili; ei nu pot face liberalități.

Cu toate acestea minorul care a împlinit 16 ani, poate dispune prin testament de jumătate din bunurile de care după lege poate să dispună un major; și când un minor să însoară, poate să facă soției sale, prin contractul de căsătorie, aceleași donațiuni pe care le-ar putea face dacă ar fi major.

Interziții sunt incapabili; cu toate acestea un om smintit poate să-și facă un testament valabil în cesurile când este cu mintea întreagă.

Femea măritată nu poate dispune prin donație între vie de averea sa, fără autorizația justiției, când bărbatul i-ar refuza această autorizație; iar testament poate să facă femeia fără învoirea soțului ei.

După cum sunt persoane care nu pot dispune de averea lor, de asemenea sunt și de acelea care nu pot să primească donațiuni sau legături, sau dacă pot, li se cere anumite condiții pe care trebuie să le îndeplinească.

Așa, societățile recunoscute ca persoane morale pot primi donațiuni sau legături, numai cu anumită autorizație din partea guvernului; persoanele au un consiliu judiciar, interziții, femeile măritate, minorei neemancipate, pot primi numai dacă autorizați sau asistați de persoanele în drept a face asemenea acte.

Afară de incapacitățile acestora absolute de a dispune și a primi, unele persoane sunt atinse numai de incapacități relative.

Astfel, tutorul nu poate să primească nici o liberalitate dela minorul pus sub ocrotirea sa și nu poate primi nici chiar prin testament. În dată ce o asemenea persoană n'ar mai fi tutor, această incapacitate dispăre.

Minorul ajuns la majoritate nu poate să facă o donație sau să lase un legat fostului său tutor, dacă acesta nu și-a dat socotelile definitive ale tutelei.

Dacă un ascendent al minorului îi este tutor, aceste reguli nu mai au aplicare.

Doctorii în medicină, farmacia și ofițerii de sănătate cari au îngrijit pe o persoană în o boală de care moare, nu pot primi donațiuni sau legături plățile care s'ar face unor asemenea persoane, pentru serviciile aduse persoanei în chestiune.

Aceleași reguli se aplică și în privința preoților.

Oricine primește o donație sau un legat, trebuie să

plătească o dare către stat, care se numește taxă de înregistrare.

În legea timbrului se arată aceste taxe, care sunt deopotrivă pentru moștenirile abintestat, moștenirile testamentare și donațiuni, după cum am văzut.

Sunt scutite de taxe: donațiile, legatele și orice alte liberalități făcute Statului și administrațiilor care atarnă de Stat, precum: Casei Școalelor, Casei Bisericești, Casei Pensiunilor, Casei Datațiunei Oastei și alte asemenea, precum și acelea făcute comunelor și județelor, și instituțiilor de binefacere ale căror bugete se votează de adunarea deputaților, precum și casele care atarnă de aceste instituții.

Dacă un părinte înzestrează pe o fiică a sa, sau pe un descendent, nu plătește nici o taxă de înregistrare; înzestratul însă va plăti taxa de înregistrare la moartea înzestrătorului, fie că primește moștenirea, fie că renunță la ea.

Celelalte înzestrări și donațiuni cu titlu de dotă vor plăti jumătate din taxele arătate mai sus.

Cronica bucureșteană

O șezătoare culturală la Ateneul popular „Dr. C. Angelescu“

În cartierele mărginașe ale Bucureștilor, activitatea culturală a luat proporții. Nu este Duminică fără să nu fie cel puțin 2 șezători la care, mi'nchipui mulțimea se toasă după lumină și distracție, năvălește cu toată dragostea.

În cartierul Teiu, există ateneul popular Dr. C. Angelescu, condus cu atâta destoinicie de Dl. Șerban Popa.

În ziceam: ce oare aș putea găsi mai de seamă la șezătoria culturalo-artistică?

Lucruri banale. O conferință, două trei cântece și recitari. Luând însă parte, am rămas complex convins, că la acest ateneu se muncește cu multă stăruință și dragoste, manifestându-se într-un mod cu totul deosebit. Acele 4 ore petrecute la ateneu mi-au dat impresia vie de felul cum se concepe și execută politica culturală la București.

Activitatea acestui ateneu m'a făcut să cuget mai mult la marea problemă de culturalizare, ce ar trebui să se extindă și la țară, tot sub aceiași formă atractivă. Cele mai multe din căminele culturale și casele de citire, s'au născut searbăde umbre, ce figurează numai cu numele pe ecranul sufletesc al masei populare.

Din cele scrise mai jos se va desprinde activitatea luminoasă a unui om și a unui Ateneu.

Șezătoria a fost închinată a viaței. Prezidează Dl. General Livizeanu.

Dl. M. Negru, dela ziarul Universul, într-o conferință succintă și plină de miez, amintește raidul, primul raid românesc, cu avionul «România-Sf. Maria», prin Europa. Face apel la inimile caritabile și de buni români ca să ajute aviația.

Doamna Cantacuzino, marea româncă, într-o emoționantă expunere, arată exemplificând, ce este și cum ar trebui interprinsă activitatea culturală în România, pentru ca rezultatele să fie mult mai satisfăcătoare.

Scoate în evidență mijloacele de culturalizare: cartea — prin bibliotecile ambulante, așa cum se practică în unele țări —, Ateneele, Cinematograful, muzica...

Poporul nostru românesc e dotat cu admirabile însușiri suleștești, manifestate exterior în artă, obiceiuri, folklor, cântece, Arta casnică a săteanului, folklorul lui specific, cântecele lui fermecătoare, sunt dovezi că Românul ar putea întrece în astfel de manifestări orice altă țară din lume.

Cu lacrimi de mulțumire, D-na Cantacuzino mărturisește sincer, că oricine a văzut și auzit arta și muzica poporului nostru românesc, a rămas încremenit de admirație. Și toți au mărturisit: «nu

cuoaștem altă țară care să intreacă pe România cu arta și muzica ei fermecătoare». Dorița conferințierei e aceea de a se înființa un «Oficiu național de Culturală», care lipsit de orice umbră politică și condus de intelectuali de seamă, să organizeze și să intensifice procedeele de culturalizare.

Dl. Virgil Serdaru, ajutor de primar al municipiului, delegat cu conducerea serviciului de propagandă culturală și copil al cartierului Teiu, își mărturisește admirația față de conducătorul Ateneului cât și mulțumirea adâncă față de locuitorii acestui cartier dela care a învățat cum să-și lubească neamul. Promite în limita posibilităților să ridice un local propriu Ateneului.

Dl. Const. Mărculescu, societate la Teatrul Național, deklamă o producție originală: «Imnul înfrângerii» închinat gloriosului rege Ferdinand I.

Dl. Vasile Militaru, reanimitul fabulist român, citește din admirabilele fabule: «Măgarul vizir» și «Bunătașul măgarului».

Faimosul cor al D-lui Șeșescu, printre conferințe și celelalte producții, a executat splendide perle din muzica poporului nostru: «Răzai lună mai de vreme», «Mai bătăiță, bătăițel (originală)», «Du-te dor în valea seacă» etc.; iar D-na Șeșescu dela opera română, a executat, lînd acompaniată de cor: «Foae verde lămâiță» și «Zău, zău».

În semn de mulțumire și recunoștință pentru concursul dat necondiționat și desinteresat, D-na Cantacuzino, oferă D-lui Șeșescu din partea Ateneului, o diplomă. D-nii Șerban Popa și General Livizeanu aduc vii mulțumiri celor ce au dat concursul, cât și celor ce au luat parte la această manifestare culturalo-artistică.

Șezătoria se încheie cu corul «Trăiască regele».

Mulțimea în picioare aplaudă frenetic.

Iată deci cum se muncește la Ateneul Dr. C. Angelescu și cum ar trebui să se muncească pretutindeni.

G. N. Ionescu

SIMFONII DIN TRECUT

versuri de cunoscuta scriitoare DOAMNA SMARA;

se găsesc de vânzare la Redacția ziarului «Cultura Poporului». Str. Regală No. 16.

Prețul 80 Lei

ENERGII SUFLETEȘTI

de Constantin Mureșanu

TAGORE

(născut la 1861)

Tagore e unul din cei mai entuziaști îndrumători în calea idealului spiritual; întărit de această forță, marele poet filozof și pedagog indian, — se înalță ca unul din cei mai mari predicatori ai Asiei, Europei și Americii. Nimeni pînă la el n'a cuvântat la mai multe națiuni. Energia morală răspândită de acest misionar care deși bătrân și slab, răzbate în toate colțurile planetei, ne amintește cu argumentul faptelor, că: «Nu corpul cu slăbiciunile lui, ci sufletul cu puterile lui nemărginite este expresia adevărată a omului».

Dela Tagore avem romane, poezii, piese de teatru, apoi însemnate lucrări cu fond filozofic, pedagogic și religios, și predici celebre cu o înrăurire covârșitoare. Renașterea spirituală, care luminează tot mai mult țările din Europa și America se datorează cuvântului tagorian. Dela Schiller, n'a mai avut lumea un asemenea slujitor al Idealului. Ca Schiller, poetul Europei, Tagore a răscolit adânc conștiința lumii întregi, aducând mustrări meritate nu unui popor, nu unui continent, ci tuturor popoarelor. La temelie învățăturilor tagoriene stă credința în Dumnezeu și iubirea de aproapele nostru, și cultura libertății spirituale. Cugetarea lui Tagore e străbătută de sufletul creștin, care a exercitat asupra marelui preot indian, o hotărâtoare influență. Tagore e și un geniu practic așa e înțemeiat în Bengal o școală în care caută să ridice oameni conform cu idealurile sale. Prof.sorul Tagore urmărește să scoată nu școlari uniformici, ca niște produse fabricate, ci personalități; arată apoi o deosebită stimă pentru copii, pe care îi consideră ca una din creațiile autentice ale lui Dumnezeu; ca și Rousseau, recomandă și realizează în școala sa viața în natură și după legile firei. E contra luxului, căci sărăcește sufletul copilului bogat care trăiește viață artificială, ca pasărea în cușcă. Numai simplitatea, observă Tagore, ne pune în contact cu natura. Școlarii lui Tagore sunt crescuți în cultul naturii, în admirație pentru sufletele marilor, și în continua iubire de Dumnezeu și de aproape.

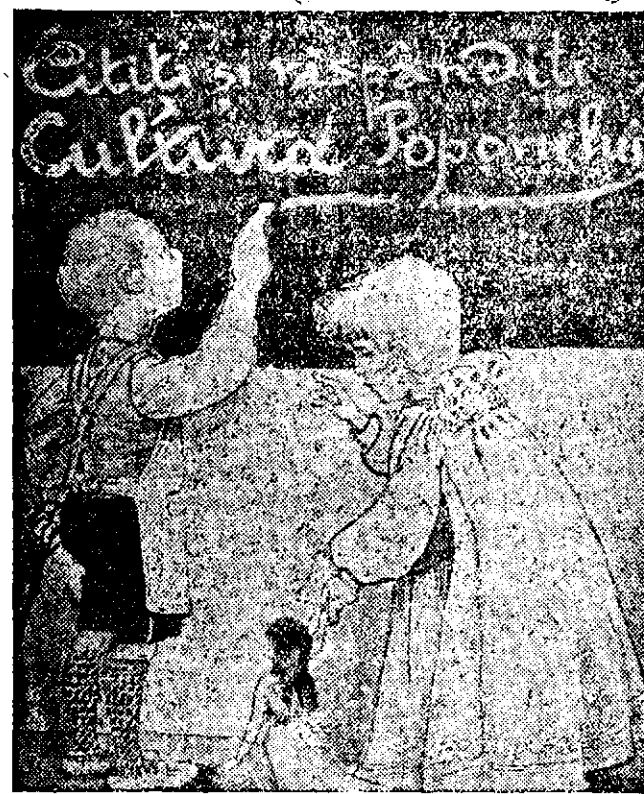
În sistemul lui Tagore, religia nu se predă fragmentar, ci atâtea ore pe săptămână, ci este centrul de gravitate al vieții școlare. Pedagog mare, mare în cel mai nobil înțeles, așa s'a ridicat Tagore; pedagog nu numai al Indiei, ci al lumii întregi, așa o să rămîne Tagore, — unul din ctitorii veacului nostru, și o călăuză spirituală pentru toate vremurile.

GUGETĂRI ALESE

Credința în Dumnezeu a făcut tot ce este mare în lumea aceasta; credința e marea și unica forță creatoare a civilizației noastre; când pierde credința în Dumnezeu, se înalță credința în bani și putere materială; prin această forță, după lupte și frământări ruinătoare, sufletul, asemenea unei ploii de stele, se epuizează și cade în cenușe și fum.

Domnia mașinei și a bu-nurilor materiale a adus la pierderea religiei, iar omul a rămas un vagabond fără cămin, servind ca material pentru creații utilitare. Domnia teoriei, care cere atotputernicia mașinei în univers, și transformă oamenii în mașini, este asemenea unui vulcan, care în erupțiunea sa varsă gaze fierbinți și flăcări, lava sa îngroapă așezările omenești, înăbușind viața.

INFORMAȚII

Din Țară

A. S. Regală Principesa Ileana a sosit în țară întorcându-se de la München.

Pentru un timp de 10 zile s'au suspendat 32 trenuri de persoane. Aceasta pentru bunul mers al trenurilor de mărfuri.

În București, Duminică 24 Februrie a. c., s'a deschis prima Academie de Coafură. Cursurile se vor începe în ziua de 1 Martie a. c.

Duminică 24 Februrie trei persoane, după o petrecere cu băuturi alcoolice s'au simțit greu bolnave. În mod sigur se spune că băuturile au fost otrăvite cu alcool metilic.

În alegerile consiliilor comunale vor vota și femeile. Așa scrie în proiectul de reformă, care va fi pus spre votare în parlament.

Ce face politica? În Comuna Buda jud. Cernăuți, sătenii împărțiți în două tabere: una liberală și alta național țărănistă s'au certat, ajungând apoi la bătaia cu ciomege. Rezultatul a fost că șeful național țărănist a fost omorât, iar alți cinci răniți grav.

Necazurile invalizilor de război. — De multe ori s'a scris că viteji eșii betejiți din marea război nu au în ziua de azi viața cea mai tihnită și că de multe ori li se face nădufuri dureroase. Părintele I. Beșchea din comuna Mărăcineni, Buzău, un preot care scrie cu precizie în multe foi și reviste, ia apărarea unuia din aceștia în foaia săptămânală cooperativă «Sfatul Sătenilor» (9 Dec. 1928) din Nehoiu, Buzău, și prefectului de Buzău, d. Apostol Albu, pe care alfel îl laudă ca om de ispravă, ca să scoată de sub napăste pe invalidul Matei G. Grama din Mărăcineni, Buzău, care a fost mutat cu slujba la vreme de iarnă, din socoteli politice, el care-și vedea de treaba lui și nu se amesteca în nici o politică.

Glasul Părintelui Beșchea este fapta frumoasă a Păstorului de suflete care sare pentru fiii săi și nu i lasă pradă nerozilor și vrăjmașilor. Aceasta îi face cinste și i aducem aci cuvenită laudă, mai cu seamă că este vorba de apărarea unuia din acei fii ai țării, care și-au primejduit viața în apărarea ei și au rămas beteji pentru dânsa.

Ministerul Școalelor a luat hotărârea ca elevii școalelor normale și seminariilor să poată da examen de diferență, spre a obține echivalarea studiilor lor cu cele gimnaziale și liceale.

România a fost invitată să ia parte la expoziția națională Ungară de agricultură, ce se va ține anul acesta la Budapesta, între 21 și 25 Martie a. c.

În comuna Osra (Gura Hurmorului) o femeie a murit din cauză că a băut vinuri otrăvite cu spirit metilic.

Se spune că noua Catedrală ce se va ridica la București, va fi în partea de răsărit a Mitropoliei, cuprinzând și halele centrale; iar costul va fi de un miliard lei.

Un țăran din Ardeal, care venea dela pădure spre casă cu un car de lemne, l'a prins noaptea pe drum. Aproape de sat i'a eșit înainte o haită de lupi, cari într'o clipă au sfârțit pe cei doi boi, cari duceau sania. De frică omul s'urcat pe un stâlp de telegraf. Lupii isprăvind cu boii au început a urla și a scormoni pământul în jurul stâlpului ca să l mănânce și pe om. Niște vânători au văzut întâmplarea și au ucis nouă lupi. Când s'a coborât omul de pe stâlp s'a văzut că albișe părul în cap tot de groază.

Din Străinătate

În New-York s'a aprins într'un tunel un vagon al unui tren care merge pe sub păământ. Din această cauză au fost 140 persoane rănite grav.

O lupoaică s'a repezit în cârciuma unui tânăr din Polonia și a apucat cu dinți un copil ce dormea într'un leagăn lângă părinții lui ca bea. Lupoaica a fugit cu copilul în pădure. Au alergat oamenii după ea, dar nu i-au dat de urmă.

Americanii se gândesc să sape un canal între Oceanul Atlantic și Pacific prin Nicaragua.

Lungimea canalului ar fi de 300 kilometri și ar costa 320 milioane lei.

Fetele din Corea (Asia) care nu se mărită până la vârsta de 15 ani, sânt socotite ca fete bătrâne.

În Jugoslavia patru bandițeri moși au fost condamnați la moarte prin spânzurație.

Regele Jugoslaviei ar avdea gând să stabilească la Zagreb centrul mai multor instituții ale Statului. De Zagreb ar deveni o a doua Capitală a regatului.

Guvernul American pregătește o lege, prin care oprește pentru câțiva ani, orice intrare de străini muncitori în Statele-Unite cauză este, pe tracă acolo sânt peste 2 milioane de muncitori fără lucră

Cu ocazia sărbătorilor ce vor veni, recomandăm cetitorilor noștri, :: frumoasa carte ::

CELE ȘAPTE CUVINTE ALE DOMNULUI HRISTOS PE CRUCE

de ARHIM. SCRIBAN

A se cere dela Biblioteca

«PENTRU TOȚI»

la toate librăriile din țară

Prețul 6 Lei